

Број/Број: 03/1-50-1-9-19/08
Сарајево/Sarajevo, 01. 04. 2008. године

З А П И С Н И К

**са 19. сједнице Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ
Парламентарне скупштине БиХ,
одржане 01. 04. 2008. године, у времену од 10.00 до 14.00 часова**

Сједници су присуствовали чланови Заједничке комисије: Бранко Зрно, Слободан Шараба, Шефик Цаферовић, Јозо Крижановић, Душанка Мајкић, Мирко Околић, Драго Калабић, Адем Хускић, Винко Зорић, Иво Миро Јовић и Хазим Ранчић.

Сједници није присуствовао Сулејман Тихић из оправданих разлога.

Сједници су присуствовали и гости, те представници Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ:

- Игор Црнадак, замјеник министра одбране БиХ;
- Бакир Даутбашевић, секретар Министарства безбједности БиХ;
- Лејла Диздаревић, Штаб НАТО-а у Сарајеву;
- Кристијан Хаупт и Јасна Драгичевић, Мисија ОЕБС-а у БиХ;
- Весна Вилс и Алма Ахметбеговић, ЕУПМ;
- Драгица Хинић, секретар Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ.

Сједници је председавао Бранко Зрно, председавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ.

За сједницу је предложен и једногласно прихваћен сљедећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Усвајање записника са 14, 15. и 16. сједнице Заједничке комисије;
2. Разматрање Предлога закона о измјенама Закона о учешћу припадника Оружаних снага БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству - друга комисијска фаза (предлагач: Савјет министара БиХ);
3. Разматрање Информације о тренутном стању безбједности у БиХ (сачинилац: Министарство безбједности БиХ);
4. Информација о стању безбједности у БиХ за 2007. годину (сачинилац: Министарство безбједности БиХ);
5. Текућа питања:
 - а) Информација о посјети чланова Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ сједишту Теренске канцеларије ГП-Југ Чапљина,
 - б) Допис Ад хок комисије Представничког дома у вези са предстојећим измјенама и допунама Пословника Представничког дома ПСБиХ,

- ц) Предлози и сугестије структура одбране и безбједности у вези са Предлогом закона о платама и наканадама у институцијама БиХ,
- д) Информација швајцарске владе у вези са предлогом радне посјете Заједничке комисије овој земљи,
- е) Позив Скупштине Западноевропске уније предједавајућем Заједничке комисије за учешће на конференцији о теми: „Стратегијски изазови за европску безбједност и одбрану,
- ф) Обавјештење о организацији семинара о организацији рада на безбједносним питањима у странци и посланичком клубу, у организацији Фондације Конрад Аденауер и Мисије ОЕБС-а у БиХ.

Ад. - 1. Усвајање записника са 14, 15. и 16. сједнице Заједничке комисије

Записници са 14, 15. и 16. сједнице усвојени су једногласно.

Ад. - 2. Разматрање Предлога закона о измјенама Закона о учешћу припадника Оружаних снага БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству - друга комисијска фаза (предлагач: Савјет министара БиХ)

Бранко Зрно укратко је информисао да се Предлог закона о учешћу припадника Оружаних снага БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству разматра поново, с обзиром да Представнички дом није усвојио негативан комисијски извјештај о овом закону. Нагласио је да је на Предлог закона амандман поново уложио Слободан Шараба.

Душанка Мајкић изразила је незадовољство враћањем овог, али и других закона ради поновне комисијске расправе, сматрајући то непотребним, јер ће резултат гласања опет бити исти.

Шефик Цаферовић истакао је да Представнички дом није прихватио негативан комисијски извјештај и нагласио спремност да прихвати текст Закона који је предложио Савјет министара, али не и достављени амандман.

Мирко Околић истакао је да је амандман приликом претходне расправе о Закону одбијен, а последице се гласало о самом тексту Закона, који стога није прихваћен од представника из Републике Српске.

Јозо Крижановић рекао је да би било добро чути представнике Министарства одбране БиХ о томе шта је основни циљ предложених законских измјена, те шта се суштински мијења ако овај закон не буде прихваћен.

Игор Црнадак истакао је да је предлагач Закона Савјет министара БиХ а не Министарство одбране БиХ. Нагласио је потом да се овим измјенама неке норме желе технички усагласити са другим законским актима. Такође, жеља је била створити законски оквир и за учешће резервиста у мировним мисијама, посебно у случају лица са специјалистичком обуком. Босна и Херцеговина је далеко од тога да се нађе у таквој ситуацији јер није завршен ни сет подзаконских аката за те потребе, а још увијек немамо ни исказане потребе за то. Стога, нема тренутне штете у случају неприхватања овог закона јер немамо ни уоквирен резервни састав ОСБиХ. У сваком случају, Министарство одбране БиХ спремно је да и даље ради на рјешавању наведеног питања.

Одлучивање

Након расправе, чланови Заједничке комисије изјаснили су се о амандману Слободана Шарабе, а потом и о Закону у цјелини.

Комисија са пет гласова „за“, два гласа „против“ и два гласа „уздржан“, уз постојање прости већине гласова, али неиспуњавање услова којим се захтијева да та већина укључује и по један глас представника из конститутивних народа (у овом случају глас представника из бошњачког народа), није прихватила амандман Слободана Шарабе.

Комисија потом, са пет гласова „за“, три гласа „против“ и једним гласом „уздржан“, уз постојање просте већине гласова, али неиспуњавање услова којим се захтијева да та већина укључује и по један глас представника из конститутивних народа (у овом случају глас представника из српског народа), није прихватила текст Предлога закона у цјелини. Будући да је Закон поново одбијен, и образложење разлога одбијања је исто.

Ад. -3. и 4. Разматрање Информације о тренутном стању безбједности у БиХ и Информације о стању безбједности у БиХ за 2007. годину (сачинилац: Министарство безбједности БиХ)

Након краћих дискусија, чланови Заједничке комисије одлучили су да заједно разматрају обје информације с обзиром да се ради о истој области.

Бакир Даутбаших нагласио је да Информација о тренутном стању безбједности садржи информације из 2008. године, а цјеловита Информација садржи податке за цјелокупну 2007. годину. Обје информације усвојио је Савјет министара, а дат је и посебан осврт на малољетничку делинквенцију.

Мирко Околић истакао је да су ове информације одраз незадовољавајућег стања у друштву. Потом се осврнуо на поједине ставке у Информацији о тренутном стању безбједности, као што је дата квалификација у вези са ратним злочинцима у првој реченици на првој страни текста која је озбиљна, да су познате криминалне групе а нема ефеката у њиховом хватању и онемогућавању дјеловања и сл. Посебно га иритира питање рекетирања. Нагласио је потом пропусте и начине њиховог рјешавања које би ова информација требало да садржи. Тако, нпр., истиче транзитне проблеме и шта угрожава безбједност у БиХ у вези с тим проблемима (транзит људи, дрога). У Информацији се даље не помиње одржани скуп у Зеници, не помиње пљачка новца у карго центру, нити има довољно информација о почињеним кривичним дјелима силовања. У односу на Информацију за 2007. годину, навео је да је опао проценат расвијетљености дјела оружане пљачке, што је алармантно. Такође, Закон о оружју и муницији треба што прије донијети. Посебно питање односи се на малољетне преступнике, за које не постоји адекватна установа за ресоцијализацију, иако имамо низ празних објеката. Осврнуо се и на проблем мина, питање здраве хране, повратника у чињењу кривичних дјела и сл. Посебно је потенцирао питање одређивања радног времена у угоститељским објектима које би требало уредити на нивоу БиХ упоређујући то са искуствима земаља ЕУ. Стога би ову информацију требало примити к знању, те предложити закључак да Министарство безбједности до сједнице Представничког дома достави предлоге мјера и закључака за рјешавање наведених проблема.

Слободан Шараба упоређујући ове информације са Информацијом за 2006. годину, истакао је да је ситуација лошија него у претходном периоду. Говорећи са позиције особе која живи у Херцеговини, нагласио је да је у задња три мјесеца регистровано преко 120 крађа возила, да је било минирања возила, бацања бомби, а да при томе о овим случајевима нема ништа у датим информацијама. Мишљења је да Информација о тренутном стању безбједности није требало да почне питањем косовског проблема, нити на крају питањем испољавања нетрпељивости путем СМС порука. Констатација на првој страни о непроцесуирању особа осумњичених за ратне злочине такође није тачна, јер је као члан Уставноправне комисије информисан да Тужилаштво на том пољу ради у двије смјене. Информација у сваком случају треба да буде далеко квалитетнија. Изразио је потом жаљење што усвојени закључци уз Информацију о стању безбједности за 2007. годину нису реализовани. У вези с тим предложио је одређене конкретне закључке који се односе на: потребу предузимања мјера за формирање установа за ресоцијализацију малољетних делинквената, потребу што хитнијег отклањања слабости у законодавству уз одређивање носилаца те активности, те потребу за запречавање путева, посебно у источном дијелу БиХ, јер ови путеви омогућавају извршење кривичних дјела као што су дјела крађе возила, тровине дрогом и сл.

Јозо Крижановић, у подсјећању на расправу о претходној информацији за 2006. годину, истакао је да је од Министарства безбједности затражено да примијени нову методологију приликом извјештавања, те су им дате и одређене смјернице. Читајући достављене информације, стиче се утисак да је обједињена маса података, а без навођења главних фактора који угрожавају безбједност, те без навођења приоритета. Из оваквих информација свако може извући другачије закључке. У информацијама не постоји назнака шта би у будућности требало предузети како би се наведено стање поправило, што је основни недостатак, те како и на који начин Парламент треба да реагује.

Шефик Цаферовић истакао је да је Информација о тренутном стању безбједности достављена на захтјев Парламента, док је друга редовна годишња информација. Потом се осврнуо на дискусију Мирка Околића која се односи на лица која су починила ратне злочине. Мишљења је да злочин нема име и презиме, већ искључиво познаје злочинца и жртву. Злочинци ће морати бити пронађени и у том дијелу не можемо уводити народе и баланс. Потом је навео да је немогуће сачинити информацију о тренутном стању безбједности која ће све задовољити, те стога достављену Информацију треба прослиједити Парламенту на разматрање.

Мирко Околић, у вези са претходним коментаром Шефика Цаферовића о ратним злочинцима, навео је да он није коментарисао то питање на такав начин и у том смислу. Сви ратни злочинци треба да буду процесуирани, са нагласком на ријеч „сви“, без обзира које су националности.

Душанка Мајкић, у осврту на обје информације, дала је одређене примједбе. Истакла је посебно проблеме из тачке 7 који се односе на уклањање мина. Истакла је да је у минским пољима страдало шест лица и да је јавност узнемирена, те да је под минама још увијек велики број насељених и других површина. Због недостатка потребних средстава, чишћење ових површина требало би се вршити у дужем временском периоду, посебно што је у међувремену опао и интерес донатора за ову активност. Израда Закона о противминској акцији већ двије године стоји, нема ни ријечи о раду Комисије за деминирање, чији је мандат давно истекао. Ова комисија се никако не састаје а користи низ припадности, те на том пољу треба нешто предузети. По Споразуму о сукцесији држава добија 20% средстава, која би се могла усмјерити и у Фонд за деминирање. Стога је предложила одржавање хитног састанка са ресорним министром и замјеником, те директором и шефовима БХМАЦ-а, ради расправе о овој теми обрађеној дијелом у информацијама. Даље се осврнула на проблеме који се односе на безбједност у саобраћају. Информације не дотичу ни једним дијелом Закон о основама безбједности саобраћаја, који још није примијењен.

Иво Миро Јовић навео је да нема суштинских примједба на достављена акта, са напоменом да би било добро да су њима наведени предлози мјера за превазилажење констатованог стања. Потом је навео неке од уочених пропуста. Приликом констатовања тешког ратног насљеђа на страници 1, Министарство безбједности не може говорити „око 10.000 лица“, већ морати навести тачан податак, јер је из Тужилаштва БиХ добио податак да је 16.000 лица процесуирано. Није сагласан ни са констатацијом да нема терористичких пријетњи и дјела јер постоје елементи који говоре супротно. Незадовољан је непрецизношћу датих информација. Тако, у вези са убиством лица у трамвају, треба навести је да је у том дјелу учествовао само један малољетник и да је жртва дјечак. Очито је да није примијењена одговарајућа методологија приликом израде информација, те би ове информације требало примити к знању, а затражити свеобухватан материјал израђен по новој методологији.

Бранко Зрно истакао је да је Заједничка комисија на 5. сједници, приликом расправе о Информацији о стању безбједности у БиХ за 2006. годину, усвојила одређене закључке, који су потврђени и од домова. Ови закључци односили су се на примјену методологије приликом израде нове информације, а као основа за то требало би да послужи Безбједносна политика БиХ. Требало је сачинити листу безбједносних приоритета са предлогом мјера за њихово рјешавање, затим обрадити питање корупције и питања из области саобраћаја, прометом опојних дрога, транспортом новца и сл. У достављеним информацијама недостаје процјена ситуације за одређене случајеве. Сматра да би о достављеним информацијама требало информисати домове, те их стога Комисија треба примити к знању и упутити у даљу процедуру. Такође, требало би усвојити и неке закључке који су предлагани током расправе.

Адем Хускић предложио је да Комисија поново усвоји закључке које је усвојила и приликом разматрања Информације за 2006. годину, с обзиром да их Министарство безбједности није реализовало. Треба прије свега утврдити листу безбједносних приоритета. Конкретно, у Информацији о тренутном стању безбједности речено је да је полиција у Кантону Сарајево од 09.02.2008. године појачала рад, те да од тада није било инцидената. Занимало га је да ли је тај појачан рад довео до смањења инцидената, те да ли до тада полиција није добро радила. Предложио је даље и да Комисија усвоји закључак којим од Министарства безбједности захтијева да сачини процјену оспособљености агенција за спровођење закона да се носе са безбједносним изазовима.

Драго Калабић осврнуо се на дио Информације о тренутном стању безбједности који се односи на рад страних обавјештајних служби, уз примједбу да је министар морао бити присутан на овој сједници. Ову информацију требало је боље и професионалније припремити јер неки дијелови који се односе на процјене изазивају дилеме. Тако га, нпр., занима ко руши уставни поредак, јер су такве констатације опасне и могу бити различито тумачене. Потом га је занимала акција МУП-а ФБиХ у вези са терористичким активностима, при чему нема учешћа СИПА-е.

Винко Зорић поновио је примједбу коју је имао и на претходне информације о стању безбједности, а којом се указује на чињеницу да није наведено ниједно име извршиоца кривичних дјела, за разлику од имена жртава, за што Министарство безбједности очигледно нема храбрости. Убице, дилере дрогом и друге извршиоце кривичних дјела треба јавно именовати. Даље је навео да је повећан број кривичних дјела пљачки а смањен степен њихове откривености, при чему ово није само међународни већ, прије свега, наш проблем. Посебно се осврнуо на кривична дјела отуђења возила. По његовом сазнању, лицима која купе ново возило, а по престанку плаћања каско осигурања, врло често возила буду украдена. Занима га да ли је било ко од надлежних истражних органа испитивао запослене у осигуравајућим друштвима у таквим случајевима. О оваквим кривичним дјелима у достављеним информацијама нема ни ријечи. Даље га је занимала ситуација у вези са три ухваћене криминалне организоване групе. Те групе вјероватно знају и за све остале које дјелују у БиХ, те их треба на неки начин испитати и натјерати да дају информације о осталим групама. Иначе, у достављеним информацијама смета му много статистичких података, јер оне у суштини треба да прикажу опште стање безбједности.

Шефик Цаферовић исказао је задовољство начином расправе о достављеним информацијама јер је посвећена безбједносним проблемима и изазовима у БиХ, на које и Заједничка комисија на неки начин треба дати одговоре. Сматра да на овој сједници информације треба примити к знању и доставити Парламенту ради расправе, а потом вратити на разматрање Заједничкој комисији да заједно са Министарством безбједности утврди конкретне проблеме и пропусте у систему, како би се могло дјеловати с циљем њиховог рјешавања. Тако, нпр., кривично законодавство неурачунљивим убицама омогућава слободу кретања јер је надзор над њима дат центрима за социјални рад. Стога је неопходна и у току је измјена законодавства у таквим и другим сличним случајевима.

Јозо Крижановић сматра да је Комисија свој рад фокусира више на праћење одбрамбених него безбједносних структура. Парламент при томе једном годишње разматра стање безбједности у земљи, а сада нам је путем наведених информација достављен искључиво збир статистичких података. Ова питања не треба само салушати, већ треба проблеме суштински размотрити, дефинисати кључне проблеме, те Парламенту предложити мјере које треба предузети за њихово рјешавање. Ако нема конкретних предлога закључака на овој сједници, наведене акте требало би вратити предлагачу ради допуна или затражити од Представничког дома додатно вријеме како би се обавили разговори са представницима Министарства безбједности који би ишли у наведеном правцу.

Хазим Ранчић сматра да Комисија треба да предложи одређене закључке ради олакшавања расправе у домовима. Изразио је и незадовољство што министар безбједности готово никада не присуствује сједницама Заједничке комисије, посебно када се расправља о овако битним питањима.

Мирко Околић предложио је да Комисија поново усвоји раније усвојене закључке, те да се сагледа могућност организовања расправе о безбједносним питањима са свим институцијама и агенцијама које се баве овим проблемима у БиХ.

Бранко Зрно истакао је да је могуће организовати тематску сједницу о овом питању. Потом је, сублимирајући расправу и закључке предложене током расправе, формулисао предлоге закључака које би Комисија упутила домовима Парламентарне скупштине БиХ на усвајање. Предложио је да домови поново усвоје закључке који су усвојени приликом разматрања Информације о стању безбједности у БиХ за 2006, као и нове **закључке**, како слиједи:

1. Приликом израде наредних информација о стању безбједности у БиХ, Министарство безбједности БиХ треба да примијени нову методологију израде, чије основне садржајне елементе дефинише, прије свега, Безбједносна политика БиХ, при чему информација треба да буде јасна и рађена јединственом компаративном методом.
2. Приликом израде наредне информације, Министарство безбједности БиХ треба да утврди листу безбједносних приоритета у БиХ, те сачини предлог њиховог рјешавања за одређени временски период, како би Парламентарна скупштина БиХ могла контролисати процес њиховог рјешавања. Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ и Парламентарна скупштина БиХ пружиће потребну подршку Министарству безбједности БиХ приликом сачињавања комплетне информације у дијелу који се односи на потребу интензивирања сарадње свих институција БиХ и субјеката који треба да учествују у њеној изради.
3. Приликом израде наредне информације, Министарство безбједности БиХ треба детаљно да обради и питање корупције у БиХ, те предложи мјере за борбу против таквог дјеловања.
4. Ради стварања бољих услова за рад агенција за спровођење закона у БиХ, а тиме и бољег безбједносног окружења, треба размотрити расположиве могућности за њихов смјештај у неперспективне војне објекте, те инсистирати на што краћем року регулисања питања преноса власништва над њима.
5. Доношење Стратегије за борбу против неовлашћене производње и стављања у промет опојних дрога, те посједовање и омогућавање уживања опојних дрога, треба да буде приоритетан задатак те да буде на првом мјесту у Информацији.
6. Неопходно је да Савјет министара БиХ што прије у парламентарну процедуру достави законске прописе на нивоу БиХ о транспорту и осигурању већих количина новца и хартија од вриједности. Такође, потребно је отклонити уочене слабости у законским прописима из области безбједности уопште, како би сте постојеће стање поправило.
7. Заједничка комисија обавезује се да организује посебан састанак са министром безбједности БиХ и његовим замјеником, те директорима безбједносних агенција БиХ, укључујући и директора БХМАЦ-а, ради сагледавања проблема наведених у Информацији о стању безбједности и предлагања одређених мјера за њихово рјешавање.

Након расправе, чланови Заједничке комисије примили су к знању обје информације о стању безбједности, једногласно усвојили закључке које је формулисао Бранко Зрно, те одлучили да мишљење о Информацији о тренутном стању безбједности у БиХ прослиједи само Представничком дому, с обзиром да је само овај дом и затражио такву информацију.

Ад. - 5. Текућа питања:

а) Информација о посјети чланова Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ асједишту Теренске канцеларије ГП-Југ Чапљина

Чланови Заједничке комисије без примједба су примили к знању Информацију о посјети сједишту Теренске канцеларије ГП-Југ Чапљина.

б) Допис Ад хок комисије Представничког дома у вези са предстојећим измјенама и допунама Пословника Представничког дома ПСБиХ

Чланови Заједничке комисије истакли су, без посебних коментара, своју подршку измјенама пословника оба дома.

ц) Предлози и сугестије структура одбране и безбједности у вези са Предлогом закона о платама и накнадама у институцијама БиХ

Чланови Заједничке комисије упознати су са дописима запослених у структури одбране и безбједности у вези са Законом о платама и накнадама, те истакли да је за ову област надлежна друга комисија. О овим питањима, иначе, они могу учествовати у расправи као чланови Парламента.

д) Информација Владе Швајцарске у вези са предлогом радне посјете Заједничке комисије овој земљи

Драгица Хинић информисала је присутне да је Влада Швајцарске обавијестила Заједничку комисију да је спремна да организује састанке у времену од 19-22.05.2008. године, али без могућности плаћања трошкова у овој земљи. Служба ће стога покушати још једном пронаћи међународне организације, као што је DCAF, које би евентуално сносиле трошкове ове посјете.

Винко Зорић изразио је незадовољство чињеницом да Заједничка комисија реализује своје међународне активности само онда када има донатора за њихову реализацију. Стога досадашњу праксу треба мијењати.

Бранко Зрно сагласан је са наведеним констатацијама, с тим да се промјеном финансирања мијења и број чланова Комисије који ће учествовати у међународним активностима. Информација је потом примљена к знању.

е) Позив Скупштине Западноеропске уније предсједавајућем Заједничке комисије за учешће на конференцији о теми: „Стратегијски изазови за европску безбједност и одбрану, Париз

Бранко Зрно истакао је да је добио позив да присуствује конференцији о теми: „Стратегијски изазови за европску безбједност и одбрану, која се одржава у Паризу. С обзиром да би ПСБиХ требало да сноси све трошкове његовог учешћа, те да не очекује посебне ефекте присуства на конференцији, нагласио је да није заинтересован за учешће.

ф) Обавјештење о организацији семинара о организацији рада на безбједносним питањима у странци и посланичком клубу, у организацији Фондације Конрад Аденауер и Мисије ОЕБС-а у БиХ

Кристијан Хаупт информисао је о семинару о организацији рада на безбједносним питањима у странци и посланичком клубу, а који ће 12.06.2008. године организовати Фондација Конрад Аденауер и Мисија ОЕБС-а у БиХ.

Након краће дискусије чланови Заједничке комисије изразили су заинтересованост за учешће на овом семинару, те примили к знању ову информацију.

Записник сачинила
Драгица Хинић

Предсједавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно